

A. Ocena stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Złotorzy w zakresie wykonanych w 2025 i planowanych w 2026r. inwestycji

1. Charakterystyka bezpieczeństwa publicznego w Złotorzy – stan istniejący

Miasto Złotoryja cechuje się stabilnym i bezpiecznym środowiskiem publicznym, typowym dla miast średniej wielkości w województwie dolnośląskim. Wskaźniki zagrożeń społecznych i porządkowych nie odbiegają od średnich krajowych dla podobnych jednostek samorządowych. Infrastruktura porządku publicznego obejmuje aktywną obecność Policji, Straży Miejskiej, monitoring miejski oraz oświetlenie uliczne poprawiające poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Istnieją jednak elementy, które należałoby poprawić dla podwyższenia standardów bezpieczeństwa w mieście, tj. wydzielenie tras rowerowych i chodników; doświetlenie dróg, przejść dla pieszych. Z uwagi na coraz częstsze zjawiska kryzysowe, jak również niepokoje o charakterze geopolitycznym, Istotnym elementem bezpieczeństwa publicznego stają się także działania z zakresu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.

2. Inwestycje zrealizowane w 2025 roku

W roku 2025 miasto realizowało szereg inwestycji o charakterze infrastrukturalnym i społecznym. Do głównych zadań należały m.in.:

- Zakończono przebudowę ul. Hożej, gdzie m.in. wykonano przejścia dla pieszych i montaż świateł na jednym z przejść dla pieszych, w tym 2 szt. słupów oświetleniowych, 2 szt. sygnalizatorów pieszo-rowerowych i 2 szt. radarów detekcyjnych;
- Przebudowa ul. Cmentarnej i Chrobrego – poprawa jezdni, chodników oraz miejsc parkingowych, nowe oświetlenie drogowe (wymiana opraw oświetleniowych – 36 szt. na energooszczędne), wyniesione przejście dla pieszych z kostki betonowej, jako próg zwalniający – przed skrzyżowaniem ul. Cmentarna i B. Chrobrego oraz próg zwalniający wyspowy typu „berlińskiego” – na wysokości ogródków działkowych (przed kaplicą cmentarną);
- Remont ul. 3 Maja w partnerstwie z DSDiK – poprawa nawierzchni, chodników, nowe oświetlenie drogowe, przejścia dla pieszych;
- Przebudowa ul. Tęczowej w zakresie nawierzchni, poboczy, oświetlenia drogowego;
- Przebudowa skrzyżowania ulic Sienkiewicza, Krzywoustego, Staszica, Konopnickiej w celu udrożnienia dojazdu do LSSE - Podstrefa Złotoryja – budowa ronda, oświetlenia, przejść dla pieszych;
- Zlecono również opracowanie dokumentacji projektowej na: przebudowę drogi gminnej ulicy Bohaterów Monte Cassino w Złotorzy i Pomorskiej (zakończenie w 2026).
- Rozbudowa oraz remont oświetlenia ulicznego, w tym wymiana opraw świetlnych:

Zadanie	Ulica	Ilość opraw	Ilość słupów
remont oświetlenia ulicznego	Stroma, Garbarska, Sportowa	59	29
rozbudowa instalacji elektrycznej	Piastowa	2	2
wymiana opraw świetlnych	Al. Miła	8	
wymiana słupów	Asnyka		3
przebudowa drogi	3 Maja	43	42
budowa ronda	Rondo (Staszica, Krzywoustego, Konopnickiej)	21	21
rozbudowa oświetlenia	Klasztorna	1	1
rozbudowa oświetlenia	Śląska	3	3
wymiana oświetlenia ulicznego	Tęczowa	3	3

wymiana słupów oświetleniowych	Kasztanowa, Maluchów, Matejki		5
w ramach eksploatacji oświetlenia RPK	Staszica, Słowackiego, Legnicka,	9	1

- Przebudowa elementów infrastruktury drogowej:
 - Montaż separatora ruchu - ul. Strefowa;
 - Montaż progów zwalniających w ulicach:
 - Rynek podwórko – próg typu berlińskiego,
 - Leszczyńska, Modrzewiowa – progi zwalniające gumowe,
 - Hoża- próg zwalniający wyspowy 2 szt.,
 - Karola Miarki- próg zwalniający wyspowy,
 - Stawowa – próg zwalniający gumowy,
 - Stroma- Garbarska- separator ruchu, przebudowa progu zwalniającego.
- Roboty na chodnikach i drogach (bez robót awaryjnych) wykonane przez robotników gospodarczych w 2025 r.
 - Wykonanie zatoczki przystankowej na wiatę oraz chodnika i przejścia dla pieszych ul. Strefowa,
 - Przebudowa chodnika (obniżenie krawężników) na przystanku autobusowym Rynek (przy księgarni),
 - Montaż znaków przy zmianie organizacji ruchu,
 - Przebudowa zjazdu ul. Sikorskiego (rozebranie krawężników i kostki granitowej, wykonanie nowej podbudowy, ułożenie kostki i krawężników – zabezpieczenie przed zalewaniem wodami opadowymi),
 - Remont chodnika ul. Boczna – wylewka betonowa,
 - Wykonanie przejść dla pieszych ul. Górnicza, Miedziana, Szpitalna (obniżanie krawężników, przebudowa kostki).
- Modernizacja wiaty śmietnikowej na pl. Uciecha.

Te inwestycje miały pozytywny wpływ na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz komfort korzystania z przestrzeni publicznej (np. lepsze chodniki, oświetlenie, oznakowanie, co przyczynia się do ograniczenia zagrożeń w ruchu pieszym i kołowym. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej i przestrzeni publicznych zwykle minimalizuje konflikty przestrzenne i stwarza warunki do spokojniejszego życia społeczności lokalnej. Nie odnotowano informacji o znaczącym wzroście zagrożeń porządku publicznego powiązanych bezpośrednio z realizacją powyższych inwestycji.

Ponadto, w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej zrealizowano następujące zadania:

- Remont budynku przy ul. Łąkowej na potrzeby magazynu przeciwpowodziowego,
- Zakup sprzętu i wyposażenia:
 - Pompa wysokiej wydajności,
 - Urządzenie do napełniania worków,
 - Namioty 10-os. z wyposażeniem (2 kpl.),
 - Pompa szlamowa z kompletem węży,
 - Bezzałogowy statek powietrzny z kamerą termowizyjną,
 - Walizkowy agregat prądotwórczy – inwerterowy,
 - Defibrylator (2 szt.),
 - Zestaw Starlink standard (2.szt),
 - Worki przeciwpowodziowe (9 tys. szt.),
 - Agregaty inwentorowe (4 szt.),
 - Defibrylator (2 szt.),
 - Osuszacz powietrza,
 - Nagrzewnica elektryczna.

Przeprowadzono również szkolenia dla kadry urzędniczej i jednostek miejskich, jak również poprawiono stan techniczny ambulansu OSP.

Istotnymi działaniami w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego były także działania Straży Miejskiej, m.in. w zakresie:

- Kontroli pieców w ramach programu – Czyste powietrze – zrealizowano 52 kontrole;
- Wspólnych służb Straży Miejskiej z Policją – odbyło się 16 służb wspólnych;
- Usuwania wraków – usunięto poprzez odholowanie 1 wrak, a 7 usunęli właściciele po interwencji Straży.

3. Inwestycje zaplanowane w budżecie na 2026 rok

Budżet Miasta Złotoryja na 2026 rok przewiduje kontynuację działań z 2025 roku, jak i nowe przedsięwzięcia związane z poprawą bezpieczeństwa publicznego. Główne zadania planowane w 2026 roku:

- Cyklostrada Dolnośląska VIA Regia - trasa na terenie Gmin Złotoryja, Pielgrzymka i Gminy Miejskiej Złotoryja – przebudowa ul. Legnickiej od wjazdu do Złotoryi do skrzyżowania z ul. Granitową. Wraz z przedmiotowym zadaniem realizowany będzie remont ul. Legnickiej w Złotoryi (na zlecenie DSDiK inwestorem zastępczym będzie Miasto Złotoryja);
- Budowa ścieżek rowerowych na terenie Miasta Złotoryja oraz Gmin Pielgrzymka, Złotoryja i Zagrodno – zadanie przewidziane do realizacji w II połowie 2026 i w 2027r. Trwa ocena wniosku w naborze niekonkurencyjnym. Zakres obejmuje budowę ciągów pieszo – rowerowych w obrębie ul. Legnickiej od skrzyżowania z ul. Granitową do skrzyżowania z ul. Chojnowską. Wraz z przedmiotowym zadaniem realizowany będzie remont ul. Legnickiej w Złotoryi (na zlecenie DSDiK inwestorem zastępczym będzie Miasto Złotoryja);
- Przebudowa drogi gminnej ul. Marii Konopnickiej w Złotoryi;
- Kontynuacja opracowania dokumentacji projektowej na: przebudowę drogi gminnej ulicy Bohaterów Monte Cassino w Złotoryi i Pomorskiej (zakończenie w 2026);
- Budowa centrum intermodalnego przy ul. Dworcowej;
- Rozbudowa instalacji elektrycznej dla oświetlenia zewnętrznego drogowego na ul. Dzikiej Róży w Złotoryi;
- Rozbudowa instalacji elektrycznej dla oświetlenia zewnętrznego drogowego dz. 130/9 w obr. 3 na ul. Żeromskiego 11;
- Rozbudowa instalacji elektrycznej dla oświetlenia zewnętrznego drogowego dz. 173/2 w obr. 3 na ul. Bohaterów Getta Warszawskiego;
- Rozbudowa instalacji elektrycznej dla oświetlenia zewnętrznego drogowego na ul. Piastowej w Złotoryi;
- Zadania do wykonania przez robotników gospodarczych obejmować będą m.in.:
 - Dobudowanie chodnika, łącznik ul. Lubelska – Szczęśliwa (koło pomnika);
 - Wykonanie odcinka chodnika - ul. Wiosenna (przy oczku);
 - Wykonanie miejsc postojowych - ul. Wilcza.

Planowane przedsięwzięcia mają charakter rozwojowy i społeczny, a ich główny wpływ na bezpieczeństwo jest neutralno-pozytywny – zaplanowane inwestycje przyczyniają się do wzrostu jakości życia mieszkańców oraz poprawy infrastruktury publicznej, co z kolei działa profilaktycznie wobec zagrożeń społecznych i porządkowych. Inwestycje w obrębie dróg publicznych znacząco podniosą poczucie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

Nie przewiduje się inwestycji o charakterze, który mógłby istotnie zwiększyć ryzyko poważnych zagrożeń porządku publicznego, naruszeń bezpieczeństwa czy konfliktów społecznych.

Gmina Miejska Złotoryja kontynuować będzie także inwestycje związane z Ochroną Ludności i Obroną Cywilną. Środki jakie zarezerwowano dla Złotoryi to 1.146.661,00 zł i obecnie prowadzone są ustalenia, co do zakresu rzeczowego ich wykorzystania. Planuje się m.in.:

- o realizację II etapu remontu magazynu przeciwpowodziowego przy ul. Łąkowej,
- o przystąpienie do prac koncepcyjno-projektowych budowy schronu z funkcją parkingu podziemnego przy ul. Konopnickiej,
- o opracowania inwentaryzacji i dokumentacji technicznej przebudowy piwnic obiektów gminnych na potrzeby Miejsc Doraźnego Schronienia,
- o zakupy inwestycyjne sprzętu i wyposażenia (w tym cystern do wody pitnej).

4. Konkluzja

- a) Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego w Złotoryi jest dobry i stabilny, jednak występują elementy które należałoby poprawić.
- b) Realizowane inwestycje w 2025 roku miały wpływ pozytywny na jakość przestrzeni publicznej i nie generowały nadmiernych zagrożeń.
- c) Inwestycje planowane na 2026 rok są rozwojowe i pozytywne pod względem bezpieczeństwa publicznego, nie stwarzając istotnego ryzyka dla ładu społecznego. Będą jedynie powodowały chwilowe utrudnienia komunikacyjne podczas realizacji prac.
- d) Zarówno inwestycje drogowe, sportowe, jak i infrastrukturalne przyczyniają się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, a ich prawidłowa realizacja sprzyja poprawie jakości życia społeczności lokalnej.
- e) Racjonalne i sprawne wykorzystanie dedykowanych środków finansowych w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej mają na celu przygotowanie miasta na ewentualne ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowych.

B. Identyfikacja przedsięwzięć energooszczędnych w Złotoryi

1. Termomodernizacje i modernizacje już realizowane w 2025 roku

W 2025 roku zrealizowano zadania związane z termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej, w tym m.in.:

- termomodernizację Szkoły Podstawowej nr 1,
- termomodernizację Przedszkola Miejskiego nr 1.

Termomodernizacje obejmowały docieplenie ścian, dachów i stropów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja instalacji grzewczych, montaż nowoczesnych systemów oświetlenia energooszczędnego.

Ponadto opracowano następujące dokumentacje techniczne wraz z audytami energetycznymi:

- Dokumentacja projektowo - kosztorysowa na przebudowę dachu, elewacji i klatki schodowej wraz z izolacją fundamentów budynku mieszkalnego przy ul. Piastowej 6 w Złotoryi (decyzja pozwolenia na wykonanie robót budowlanych; wartość zadania z kosztorysu inwestorskiego 1.032.065,94 zł netto);
- Dokumentacja projektowo - kosztorysowa na przebudowę elewacji i klatki schodowej wraz z izolacją fundamentów budynku mieszkalnego przy ul. Rzemieślniczej 9 w Złotoryi (decyzja pozwolenia na wykonanie robót budowlanych; wartość zadania z kosztorysu inwestorskiego 524.021,03 zł netto);
- Dokumentacja projektowo - kosztorysowa na przebudowę elewacji i klatki schodowej wraz z izolacją fundamentów budynku mieszkalnego przy ul. Staszica 14 w Złotoryi (decyzja pozwolenia na wykonanie robót budowlanych; wartość zadania z kosztorysu inwestorskiego 482.600,95zł netto);

Przeprowadzono również:

- Remont oświetlenia ulicznego i wymianę opraw świetlnych określonych szczegółowo w punkcie dotyczącym bezpieczeństwa;

- Modernizację kotłowni wraz z wymianą kotłów gazowych w budynkach komunalnych przy ul. Sikorskiego 4 i ul. Sportowej 4 w Złotoryi;
- „Modernizację Hali Tęcza”, m.in. w zakresie oświetlenia i nagrzewnic:
 - Wymiana obecnego oświetlenia na energooszczędne lampy LED na arenie głównej hali sportowej (minimalne natężenie oświetlenia 750 lx; demontaż 40 opraw oświetleniowych zawierających 80 żarówek metalohalogenkowych o mocy 400W każda oraz 8 lamp szczytowych (zapasowych) - wraz z okablowaniem; montaż 40 energooszczędnych opraw LED i 8 ledowych lamp szczytowych); Po wymianie całego oświetlenia istnieje możliwość włączenia całego pełnego oświetlenia jak i włączania poszczególnych sektorów w zależności od potrzeb (3 sektory-boiska);
 - Nagrzewnice wodne montowane w hali sportowej na arenie głównej (parametry: maksymalna wydajność powietrza m³/h 5300; zakres mocy grzewczej kW do 30; maksymalna temperatura czynnika grzewczego °C do 130); Właściwości: obsługa min. 6 nagrzewnic, kalendarz okresów grzewczych na każdy dzień tygodnia, zapobieganie zamarzaniu, bezstopniową regulację prędkości obrotowej, wbudowany termostat, możliwość współpracy z zewnętrznym czujnikiem temperatury;
- Montaż kompensatora mocy biernej na PSZOK oraz podjęcie działań w tym zakresie przy zajezdni autobusowej z terminem realizacji w I kwartale 2026.

2. Ocena wpływu inwestycji energooszczędnych na bezpieczeństwo mieszkańców

1) Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego

a. Inwestycje energooszczędne (zwłaszcza termomodernizacje budynków użyteczności publicznej) mają pośredni, ale istotny wpływ na zdrowie mieszkańców:

- Lepsza jakość powietrza wewnątrz budynków – dzięki lepszej izolacji, wentylacji i eliminacji mostków termicznych;
- ogranicza się ryzyko chorób układu oddechowego, alergii i infekcji górnych dróg oddechowych, szczególnie wśród dzieci w przedszkolach i szkołach.
- budynki z modernizowaną termiką mają mniejszą wilgotność i ryzyko pleśni

b. Niższe emisje zanieczyszczeń – mniejsze zużycie paliw do ogrzewania i większe wykorzystanie efektywnych źródeł energii (np. elektrycznych urządzeń o niskim zużyciu) przyczynia się do poprawy jakości powietrza w mieście, co przekłada się na redukcję chorób układu oddechowego i sercowo-naczyniowego. To ogólna korzyść związana z efektywnością energetyczną inwestycji na poziomie gminnym i regionalnym. Wpływ ten jest istotny szczególnie zimą, gdy emisje z lokalnych źródeł ciepła stanowią główne źródło zanieczyszczeń.

c. Redukcja emisji CO₂ i innych szkodliwych substancji – efektywne energetycznie budynki zmniejszają ogólne zapotrzebowanie na energię cieplną, co przyczynia się do lepszego jakościowo środowiska miejskiego.

2) Społeczne skutki inwestycji energooszczędnych

Inwestycje te mogą również zwiększać poczucie bezpieczeństwa społecznego, m.in.:

- a. zachęcają do edukacji ekologicznej i świadomości energetycznej mieszkańców, co przekłada się na długofalowe korzyści zdrowotne,
- b. tworzą warunki do aktywności społecznej (np. poprzez modernizację obiektów szkolnych i użyteczności publicznej),

3) Finansowe skutki inwestycji energooszczędnych

Inwestycje te wpływają na obniżenie kosztów utrzymania i eksploatacji urządzeń i obiektów o ulepszonej efektywności energetycznej.

3. Wnioski końcowe

- 1) Realizowane inwestycje energooszczędne w Złotoryi w 2025 roku obejmowały m.in. termomodernizacje obiektów publicznych (szkoły, przedszkola), które przyczyniają się do poprawy efektywności energetycznej.

- 2) Wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców jest pozytywny, obejmując m.in. poprawę jakości powietrza wewnętrznego i zewnętrznego, zmniejszenie ryzyka awarii instalacji oraz większą stabilność energetyczną.
- 3) Efekty społeczne – inwestycje tego typu wzmacniają lokalne poczucie bezpieczeństwa i sprzyjają aktywności edukacyjnej na rzecz racjonalnego zużycia energii.
- 4) Poprawa efektywności energetycznej obiektów i urządzeń przyniesie w przyszłości wymierne korzyści finansowe w postaci oszczędności z tytułu dostaw energii elektrycznej i ciepłej.

4. Plan inwestycji energooszczędnych na 2026 rok

Zgodnie z założeniami budżetu Miasta Złotoryja na 2026 rok, kontynuowana będzie polityka inwestycyjna ukierunkowana na poprawę efektywności energetycznej infrastruktury miejskiej, w szczególności obiektów użyteczności publicznej oraz elementów infrastruktury technicznej i oświetleniowej.

W 2026 roku planuje się realizację i kontynuację działań obejmujących w szczególności:

- rozpoczęcie termomodernizacji budynków komunalnych i obiektów użyteczności publicznej – termomodernizacja żłobka przy ul. Letniej oraz przedszkola przy ul. Górniczej, w tym modernizację instalacji grzewczych oraz elektrycznych, wymianę przestarzałych urządzeń na rozwiązania o wyższej sprawności energetycznej,
- dalszą wymianę oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego na energooszczędne (LED) w przestrzeni publicznej (przy okazji realizacji robót związanych z przebudową dróg) oraz obiektach miejskich (przy okazji remontów części wspólnych i termomodernizacji),
- pozyskanie zewnętrznego wsparcia finansowego i rozpoczęcie realizacji jednego z zadań, dla których przygotowano dokumentację techniczną i audyty energetyczne (w zależności od dostępności środków zewnętrznych będzie to jeden z budynków mieszkalnych przy ul. Staszica 14 lub ul. Rzemieślniczej 9 lub Piastowej 6). W budżecie Miasta zabezpieczono 150 tys. zł z przeznaczeniem na wkład własny. Przygotowywane są aplikacje o środki do Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach Funduszu Dopląt lub w ramach premii powodziowej.
- działania przygotowawcze lub realizacyjne związane z odnawialnymi źródłami energii, w tym instalacjami fotowoltaicznymi (w zależności od pozyskania środków zewnętrznych),
- modernizację infrastruktury technicznej wpływającej na ograniczenie strat energii oraz poprawę niezawodności dostaw,
- Identyfikację punktów poboru energii elektrycznej pod kątem zasadności i opłacalności montażu kompensatorów mocy biernej, w tym zakończenie prac dotyczących montażu kompensatorów przy zajezdni autobusowej.

Nadto Gmina Miejska Złotoryja oczekuje na rozstrzygnięcia naborów o dofinansowanie ze środków zewnętrznych dla zadania:

- Nowe Oblicze Złotoryjskiego Ośrodka Kultury – inwestycja zakłada szereg elementów termomodernizacyjnych, w tym dotyczących pokrycia dachowego, stolarki okiennej i drzwiowej.

Zakres ten wpisuje się w długofalową strategię miasta w zakresie racjonalnego gospodarowania energią i ograniczania kosztów eksploatacyjnych.